

HUS-KUNTAYHTYMÄN JA HELSINGIN KAUPUNGIN YHTEISTOIMINTASOPIMUS TERVEYSSOSIAALITYÖN JÄRJESTÄMISESTÄ

1. Sopijapuolet

Helsingin kaupunki/ Sosiaali- ja terveystoimiala (jäljempänä Helsingin sote)
PL 6000
00099 Helsingin Kaupunki
Y- tunnus 0201256-6

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri kuntayhtymä (jäljempänä HUS)
PL 100
00029 HUS
Y-tunnus 1567535-0

2. Sopimuksen kohde

Kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen (583/2017) toteuttamiseksi, Helsingin kaupunki ja HUS ovat valmistelleet Helsingin kaupungin Haartmanin ja Malmin sairaaloiden päivystystoiminnan siirtoa HUSille liikkeenluovutuksena. Liikkeenluovutuksesta ja yhteistyöstä on sovittu tarkemmin erikseen.

Päivystysten siirtyessä HUSille on turvattava muun ohella riittävien terveysosiaalityöpalveluiden (sairaalasosiaalityön) saatavuus jatkossa, josta syystä sopijapuolet sopivat tällä sopimuksella Helsingin kaupungin tuottamista terveysosiaalityön palveluista.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala sitoutuu tuottamaan HUSille sosiaalityöntekijöiden terveysosiaalityön palvelut Haartmanin ja Malmin sairaaloiden yhteispäivystykseen ja päivystysvalvontaosastoille.

Terveysosiaalityöllä tarkoitetaan tässä sopimuksessa sosiaalityön toimintaa, joka tapahtuu terveydenhuollon toimintayksikössä ja keskittyy potilastyöhön, potilaan ja hänen perheensä kanssa tehtävään psykososiaaliseen työhön sekä moniammatilliseen tiimityöhön. Terveysosiaalityöhön ei kuulu kuntien vastuulle kuuluva sosiaalitoimi ja varsinaiset sosiaalipalvelut eli muun ohella viranomaispäätösten teko ja erilaiset tukipalvelut ja -muodot, eikä minkäänlainen potilaan tahdosta riippumaton sosiaalihuollon palvelu- tai tukitoimi. Terveysosiaalityöntekijät tekevät lainsäädännön niin edellyttäessä tarvittavat ilmoitukset sosiaalihuoltoon, mutta eivät itsenäisesti osallistu tähän työhön.

Helsingin kaupungin palveluksessa olevan henkilön, joka tuottaa terveysosiaalityötä HUSille, on huomioitava roolien erillisuus eikä hänen tule sekoittaa eri rooleja keskenään. Terveysosiaalityötä tehdessään hän toimii HUSin lukuun ja noudattaa HUSin antamia ohjeita ja määräyksiä.

3. Palveluajat ja palvelu

Helsingin sote vastaa palvelun tuottamisesta HUSille tarpeen mukaisesti arkipäivisin klo 8-16 välisenä aikana kolmen (3) sosiaalityöntekijän työpanoksella.

Osa edellä yksilöityjen Helsingin kaupungin sosiaali- ja kriisipäivystykseen kuuluvien kolmen sosiaalityöntekijöiden työpanoksesta käytetään edelleen Helsingin kaupungin Päivystysten sosiaalityön yksikölle, jolloin heidän Helsingin kaupungille tuottamansa palvelut sisältävät erilaisten palvelutarveilmoitusten arviointia ja sosiaalihuollon päätösten tekoa, joka osuu työtehtävistä ei kuulu tämän sopimuksen kattamaan kokonaisuuteen.

Terveys- ja sosiaalityön lähtökohtana on kokonaisnäkemys sairauden ja sosiaalisten tekijöiden yhteyksistä. Terveystieteiden ja sosiaalityön vaatii laajaa asiantuntemusta sosiaalipalvelu-, kuntoutus- ja tapaturmavakuutusjärjestelmästä ja niiden mahdollisuuksien soveltamisesta potilaiden yksilöllisiin tilanteisiin. Terveystieteiden ja sosiaalityöntekijöiden rooli on kiinteä ja välttämättömän osa hyvää ja kokonaisvaltaista hoitoa. Terveys- ja sosiaalityötä tehdään monialaisessa yhteistyössä, jonka tarkoituksena on luoda kokonaisnäkemys potilaan mahdollisesta sosiaalihuollon tarpeesta.

4. Sopimuksen voimaantulo ja voimassaoloaika

Sopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet takautuvasti 7.1.2019 alkaen.

Sopimus on voimassa toistaiseksi.

5. Kustannukset

Helsingin sote maksaa sosiaalityöntekijöiden palveluiden palkkakustannukset sivukuluineen omille työntekijöilleen.

HUS vastaa sosiaalityöntekijöiden työvälineistä ja tarvikkeista siltä osin kuin he suorittavat tehtäviään HUSin lukuun.

6. Vastuu sosiaalityöntekijän toiminnasta päivystyksessä

Sosiaalityöntekijät toimivat HUSin johdon ja valvonnan alaisena suorittaessaan terveystieteiden ja sosiaalityöhön kuuluvia tehtäviään HUSin lukuun. Päivystyksessä ja päivystysvalvontaosastoilla noudatetaan HUSin yleisiä toimintasääntöjä ja hallinnollisia ohjeita.

HUS vastaa toiminnan operatiivisesta järjestämisestä siltä osin kuin sosiaalityöntekijä työskentelee HUSin lukuun.

HUS vastaa palvelupyynnön tekemisestä. Palvelupyynnön tekee HUSin lääkäri tai hoitaja suoraan sosiaalityöntekijälle.

7. Helsingin soten velvoitteet

Palvelun tuottamiseen osallistuvat Helsingin soten sosiaalityöntekijät VES:n mukaisesti.

Helsingin sote vastaa sosiaalityöntekijän kaikista työnantajavelvoitteista ja vastaa siitä, että sosiaalityöntekijöiden toiminta on kulloinkin voimassa olevien sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettujen lakien ja asetusten mukaista.

Helsingin sote huolehtii yhdessä sosiaalityöntekijöiden kanssa kuukausittaisesta raportoinnista HUSille.

8. HUSin velvoitteet

HUSilla on työnjohdollinen vastuu ja oikeus antaa palvelun tuottamiseen, johtamiseen, työn valvontaan ja työhön liittyviä ohjeita ja määräyksiä.

Potilaalta perittävät maksut

HUS perii potilaalta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) ja asetuksen (912/1992) mukaiset HUSin hallituksen hyväksymät asiakasmaksut.

Työvälineet

HUS huolehtii sosiaalityöntekijöiden työvälineistä, siltä osin kuin työntekijät toimivat HUSin lukuun, jollei muuta erikseen sovita.

Potilasasiamies

Helsingin soten HUSin toimipisteissä tapahtuvan toiminnan osalta potilasasiamiehenä toimii sairaalan potilasasiamies. HUSin potilasasiamiehet tavoittaa puhelinnumerosta 09-471 71262.

9. Muistutukset, kantelut ja potilasvahinkoilmoitukset

Helsingin sote raportoi HUSille välittömästi sopimuksen mukaista toimintaa koskevista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuista.

Helsingin sotella on velvollisuus antaa pyydettyä kirjallinen lisäselvitys annetusta hoidosta ja sen sisältämistä toimenpiteistä. Mahdollisiin kanteluihin, muistutuksiin ja potilasvahinkoihin liittyvät lausunnot ja selvitykset kukin sosiaalityöntekijä on velvollinen toimittamaan 2 viikon sisällä pyynnöstä. HUSilla on lisäksi oikeus pyytää sosiaalityöntekijöiltä selvityksiä tapahtuneista työskentelyä koskevista seikoista harkintansa mukaan myös muulloin kuin edellä mainittujen valitusten ollessa vireillä.

Potilaslain mukaiset muistutukset sekä terveydenhuollon ammattihenkilöitä valvoville viranomaisille tehdyt Helsingin soten toimintaa koskevat kantelut ohjataan HUSin nimeämien hallinnollisten ylilääkäreiden kautta.

HUS sitoutuu varaamaan Helsingin sotelle mahdollisuuden antaa vastineensa ennen oman vastineensa, selityksensä tai lausuntonsa antamista palveluntuottajan

henkilökunnan toimintaan liittyvästä muistutuksesta ja kantelusta ja muista vastaavista vaatimuksista.

Näihin vaatimuksiin osoitetut selvityspyynnöt osoitetaan aina HUSin nimeämälle henkilölle, joka sopimuksentekohetkellä on HUS Akuutin osalta hallinnollinen ylilääkäri Johanna Kaartinen

Edellä mainituissa tilanteissa Helsingin soten vastuuhenkilönä toimii psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen.

10. Yhteistoimintasopimuksen irtisanominen

Sopimus voidaan irtisanoa kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisilmoitus on tehtävä kirjallisesti. Irtisanomisaika alkaa siitä, kun sopijapuoli vastaanotti irtisanomisilmoituksen ja viimeistään seitsemän (7) päivän kuluttua irtisanomisilmoituksen lähettämisestä.

11. Vahingonkorvaukset

Sopijapuolet vastaavat siitä vahingosta, jonka he aiheuttavat toiselle sopijapuolelle huolimattomuudellaan tai laiminlyönnillään. Sopijapuolet eivät kuitenkaan vastaa toiselle sopijapuolelle aiheutuneista välillisistä vahingoista.

Vahingonkorvausvelvollisuuden rajoitukset eivät koske tapausta, jossa on kyseessä sopijapuolen tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttama vahinko taikka Helsingin soten tai sen henkilöstön salassapitovelvoitteen tai tietosuojasäännösten rikkominen.

Helsingin soten sosiaalityöntekijä vastaavat osaltaan potilaille tuotetuista asianmukaisista palveluista ja Helsingin sote kantaa isännänvastuun työntekijöidensä toimista vahingonkorvauslain (412/1974) mukaisesti.

Mahdolliset potilasvahinkolain mukaiset potilasvahinkojen korvaukset ja korvauskäsittelystä aiheutuneet kustannukset kohdistetaan sen tahon potilasvakuutukseen, jonka toiminnan tai laiminlyönnin yhteydessä ilmoitettu henkilövahinko tapahtui tai sai alkunsa. Vastaavasti on potilaan vaatiessa vahingonkorvausta käräjäoikeustietse, vahingonkorvauksesta vastuussa se sopijapuoli, jonka toiminnan tai laiminlyönnin yhteydessä ilmoitettu henkilövahinko tapahtui tai sai alkunsa.

Sopijapuolet eivät vastaa sellaisesta vahingosta, joka aiheutuu lakon, työsulun, yleisen liikenteen pysähtymisen tai muun sen kaltaisen sopijapuolesta riippumattoman syyn takia (force majeure). Se sopijapuoli, jota ylivoimainen este koskee, on velvollinen ilmoittamaan tästä sekä sen arvioidusta kestosta heti toisille sopijapuolille. Mikäli ylivoimainen este jatkuu vähintään yksi (1) kuukautta, oikeuttaa se kuitenkin sopimuksen purkamiseen.

Sopijapuolen on ilmoitettava toiselle sopijapuolelle korvausvaatimuksensa kirjallisesti.

Vahingonkorvausasiat selvitetään ensisijaisesti yhteistyössä sopijapuolten nimeämien vastuuhenkilöiden välillä.

12. Tietosuoja ja potilasasiakirjat

Helsingin sote vastaa siitä, että sen palveluksessa oleva sosiaalityöntekijä tekee potilasasiakirjamerkinnät ja muut HUSin edellyttämät kirjaukset HUSin erikoissairaanhoidon tietojärjestelmään. Potilastietojärjestelmänä on tällä hetkellä HUSin Oberon/Miranda. Maksuliikenteen, potilasmaksujen perimisen ja jäsenkuntien sisäisen laskutuksen järjestää HUS. Lisäksi Helsingin sote vastaa siitä, että sen työntekijät osallistuvat aktiivisesti tekemiensä kirjaamisvirheiden korjaamiseen HUSin vastuulla olevissa rekistereissä oleviin tietoihin.

Tietosuoja, potilasasiakirjat ja muut salassapitovelvoitteet

Helsingin soten henkilöstö tekee lainsäädännön ja HUSin ohjeiden mukaisesti tarpeelliset ja laajuudeltaan riittävät potilasasiakirjamerkinnät HUSin potilasrekisteriin.

HUS vastaa rekisterinpitäjänä tietosuojalainsäädännön asettamista velvoitteista mukaan lukien rekisteriselosteen laatiminen ja saatavilla pito, rekisterissä olevan virheen korjaaminen, potilaan informointi ja pyydettyessä tarkastusoikeuden toteuttaminen. Tarkastusoikeuden toteuttamisesta ja virheen korjaamisesta HUS varaa tarvittaessa Helsingin sotelle mahdollisuuden antaa asiasta vastineensa.

Helsingin soten henkilökunnan salassapitovelvollisuus on yhtä laaja kuin HUSin henkilökunnan. Syntyneisiin asiakirjoihin, niiden säilytykseen ja luovutukseen sovelletaan potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, arkistolakia, terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia, sosiaali- ja terveysministeriön asetusta, tietosuojalakia, GDPR:ää ja muita henkilötietojen käsittelyä koskevia säädöksiä sekä HUSin antamia ohjeita.

Helsingin sote ja sen henkilöstö sitoutuvat pitämään salassa ja käsittelemään huolellisesti saamansa salassa pidettävät potilastiedot ja olemaan käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

Helsingin sote vastaa siitä, että asiakkaan/potilaan tietoja pääsevät käsittelemään vain ne sen palveluksessa olevat henkilöt, joiden työtehtävien kannalta se on välttämätöntä ja jotka ovat allekirjoittaneet salassapitositoumuksen.

Helsingin soten on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava HUSille sellaisista palveluntuottajan tietoon tulleista seikoista, jotka voivat vaikuttaa sopimuksen kohteeseen liittyvään tietoturvallisuuteen ja niiden aiheuttamista toimenpiteistä ja mahdollisista seurauksista. Velvollisuus koskee muun ohella tietoturvariskejä, muutoksia turvajärjestelyissä, toteutuneita tietoturvaloukkauksia tai niiden yrityksiä.

Käyttöoikeudet HUSin järjestelmiin myönnetään voimassa olevan HUSin ohjeistuksen mukaisesti.

Koska sosiaalityöntekijät työskentelevät osin myös Helsingin kaupungin sosiaalityöntekijöinä ja tekevät sosiaalihuollon päätöksiä, Helsingin soten ja sosiaalityöntekijöiden on erityisesti otettava huomioon ja varmistettava, että sosiaalityöntekijät käyttävät HUSin potilastietojärjestelmää yksinomaan suorittaessaan terveys- ja sosiaalityötä HUSin lukuun. Tietojen käyttö HUSin järjestelmästä ei ole mahdollista silloinkaan, kun päätös koskisi sosiaalityöntekijän aiemmin konsultoimaa tapausta.

Lisäksi sopimukseen sovelletaan liitteenä olevaan HUSin yleistä tietoturvallisuusliitettä, joka muodostaa olennaisen osan tätä sopimusta sekä ”Helsingin kaupungin ja

HUS-Kuntayhtymän välistä sopimusta potilasrekisterin yhteiskäytöstä HKI-HUS päivystyksen integraatioissa” (pääsopimus), jonka alasopimuksen tämä sopimus muodostaa. Sopimusten ollessa ristiriidassa keskenään sovelletaan ensin pääsopimusta ja sen jälkeen tätä sopimusta.

Nämä määräykset ovat voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen. Helsingin sote vastaa ja on velvollinen huolehtimaan siitä, että sopimuksen mukainen salassapitovelvollisuus on voimassa myös sopimuksen päättyessä ja henkilöstön/ henkilön siirtyessä pois Helsingin kaupungin palveluksesta.

13. Sopimuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta

HUSilla on oikeus valvoa tämän sopimuksen perusteella järjestetyn palvelun sisältöä ja sekä suorittaa sen edellyttämiä tarkistuksia siltä osin kuin se on tarpeen sopimuksen noudattamisen toteuttamiseksi. HUSilla on sopimuskauden aikana mm. oikeus seurata toimintaa laadunvalvontamenetelmin kuten asiakaspalautteen, kyselyiden tai muun auditoinnin avulla.

Tämän sopimuksen käytännön toteuttamisesta vastaavat HUSin osalta johtava ylihoitaja Veronica Renwall (HUS Akuutti) ja Helsingin soten osalta sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö Pia Mäkeläinen.

14. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolten yhteisellä kirjallisella päätöksellä voidaan tehdä tarpeen mukaisia muutoksia tähän sopimukseen.

Yhteyshenkilöillä ei ole oikeutta muuttaa sopimusta.

15. Sopimuksen siirto ja alihankkijat

Sopimusta ei saa kumpikaan sopijapuoli siirtää kolmannelle osapuolelle ilman toisen sopijapuolen kirjallista suostumusta paitsi, milloin siirto liittyy joko liikkeenluovutukseen tai jommankumman sopijapuolen yritystoiminnan sisäiseen uudelleen järjestämiseen taikka lainsäädännöstä johtuviin sosiaali- ja terveystalveluiden uudelleen järjestämiseen

16. Erimielisyydet

Sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti sopijapuolten välisissä neuvotteluissa.

Ellei neuvotteluissa löydetä ratkaisua, sopimuksesta aiheutuneet erimielisyydet ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

17. Sopimuksen purku

Jos jompikumpi sopijapuoli rikkoo olennaisella tavalla sopimuksen velvoitetta eikä korjaa menettelyään 14 vuorokauden kuluessa saatuaan tähän kirjallisen

huomautuksen voidaan sopimus purkaa yksipuolisella kirjallisella tiedonannolla, jolloin irtisanomisaika on 14 vuorokautta.

Mikäli Helsingin sote rikkoo olennaisesti sopimusta vaarantamalla potilasturvallisuutta, HUS voi purkaa sopimuksen välittömästi.

18. Sopimuskappaleiden lukumäärä

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) saman sisältöistä kappaletta, yksi (1) kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä ____/____ 2019

HELSINGIN KAUPUNKI
SOSIAALI JA TERVEYSTOIMIALA

HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAAN-
HOITOPIIRI KUNTAYHTYMÄ

LEENA TURPEINEN

MAARET CASTRÉN

VELI-PEKKA HARJOLA